

Role kněží a jáhnů očima diecézní synody

Dokument I. etapy diecézní synody: Mistře, kde bydlíš?

1. Základní obraz: kněz jako klíčový aktér

- „...velmi silná role faráře, který je jednoznačně označován za **hlavního iniciátora** misijních aktivit ve farnostech“ (MkB 7)
- „... při pořádání misijně zaměřených aktivit je ve farnostech velmi **výrazná osoba faráře**“ (MkB 29)
- „...**iniciátorem** pastoračních aktivit ve farnostech je v drtivé většině farností **kněz**“ (MkB 43)

Kněz (zejména farář) je podle MkB v drtivé většině farností:

- hlavním iniciátorem misijních aktivit,
- klíčovou osobou organizace farního života,
- faktickým „nositel“ pastorage.

To platí napříč typy farností – městskými i venkovskými.

Vzniká **silná personalizace pastorage**:

- kvalita misie i života farnosti je výrazně závislá na konkrétním knězi
-

2. Ambivalence kněžské role: zdroj misie i její brzda

- „Setkání s Kristem ve farnostech napomáhá „vstřícný přístup kněží““ (MkB 9)
- V širším výčtu misijních postojů jsou opakovaně zmiňovány: „...blízkost, lidskost, vstřícný přístup kněží...“ (MkB 9)
- „Zvláštní překážka [misie] je spatřována v nevhodném chování některých kněží a v klerikalismu“ (MkB 20)
- Mezi překážkami misijního poslání jsou uvedeny i „narušené vztahy mezi kněžími a ostatními věřícími“ (MkB 45)

Kněz je tedy na jedné straně v MkB vnímán jako:

- **nositel vstřícnosti a lidskosti**, která lidem pomáhá k setkání s Kristem,
- **ten, kdo může vytvářet klima přijetí, důvěry a otevřenosti**,
- klíčová postava pro **doprovázení spolupracovníků a růst místních komunit**.

Zároveň je však konkrétní způsob výkonu kněžské role v MkB pojmenován také jako:

- **potenciální překážka misie**, pokud je kněžství spojeno s:
 - nevhodným chováním,
 - klerikalismem,
 - autoritativním stylem,
 - narušenými vztahy s ostatními.

👉 **Překážkou není kněžství samo, ale způsob jeho žití** v některých případech.

3. Přetíženost kněží a krize identity

- „...respondenti zdůrazňují klíčovou roli kněží..., avšak zároveň upozorňují na jejich přetíženost“ (MkB 34)
- „Kněží jsou často... zodpovědní za více farností, což vede k nedostatku času na individuální pastorační péči či k nižší kvalitě pastorační péče“ (MkB 34)
- „Zatíženost administrativními a technickými úkoly a nezájem veřejnosti o jejich službu přivádí některé kněze do krize identity“ (MkB 34)
- „Zatímco v městech se... kněží potýkají především s administrativními a organizačními problémy, na venkově je hlavním problémem rozlehlost farností a osamělost kněží“ (MkB 34, pozn. 27)

Dokument velmi realisticky popisuje:

- odpovědnost za **více farností**,
- **nedostatek času** na osobní pastorační,
- administrativní a technickou **zátěž**,
- **rozlehlost** území (venkov),
- **osamělost** kněží.

To vše je **prezentováno jako strukturální problém**, nejen jako otázka jednotlivých příběhů.

V této souvislosti MkB explicitně mluví o vnitřních důsledcích tohoto strukturálního přetížení:

- **krizi** kněžské identity,
- **frustraci** z nezájmu veřejnosti,
- **napětí** mezi očekáváním a reálnými možnostmi.

Krize identity je zde **výslovně jmenována** a **systémově interpretována**.

4. Klerikalismus jako vztahový a kulturní problém

- „Zvláštní překážka... je spatřována... v klerikalismu“ (MkB 20)
- „...služba kněží bývá někdy vnímána jako spíše autoritativní než partnerská“ (MkB 34, pozn. 27)
- „narušené vztahy mezi kněžími a ostatními věřícími“ (MkB 45)

Klerikalismus je v MkB opakovaně zmiňován – a vždy **ve vazbě na vztahy**.

Nejde jen o „mocenský“ styl, ale o:

- narušení partnerských **vztahů**,
- narušení či ztrátu **důvěry**,
- **autoritativní** styl vedení,
- oslabení misijní **věrohodnosti**.

Klerikalismus vede k **rozbití dlouhodobého vztahového doprovázení**.

5. Napětí mezi knězem a spoluúčastí ostatních

- „Vzhledem k misijnímu potenciálu společenství i k předpokládanému úbytku počtu kněží je jednou z misijních výzev... větší zapojení všech pokřtěných“ (MkB 29)

- „...v diecézi se vyskytují farnosti... charakterizované jak zapojením farníků..., tak spíše individuální autoritou faráře bez širšího zapojení ostatních“ (MkB 31)
- „...pro mnohé respondenty je důležité, aby... služby... navazovaly na obdarování a schopnosti těch, kdo tyto služby vykonávají, a to včetně služeb spojených se svátostným kněžstvím“ (MkB 37)

Z dokumentu MkB lze odvodit, že

- při úbytku kněží je **nezbytné větší zapojení všech pokřtěných,**
- **misijní potenciál společenství** je větší než jeho reálné využití v praxi,
- existuje rozpor mezi **silnou rolí kněze a potřebou širší spoluúčasti** ostatních.

Současně ale dokument popisuje

- modely, kde kněz zůstává téměř jediným iniciátorem,
- farnosti fungující na principu individuální autority,
- rozdílné styly vedení bez jasného společného rámce.

👉 Z textu lze vytušit, že toto **téma není jen organizační**, ale kulturní, vztahové a duchovní.

6. Svátostná služba vs. pastorační doprovázení

- „Jak ‚obsloužit‘ velký prostor... malým počtem kněží?“ (MkB 41)
- „...technicky možné... sloužit tam mši svatou, [ale] velmi obtížné... tato místa doprovázet pastoračně“ (MkB 41)
- „Takováto svátostná ‚obsluha‘... může být zvládnutelná... pouze tam, kde... existuje nějaké zdravé spolupracující jádro farníků“ (MkB 41)

Dokument MkB velmi citlivě, ale jasně problematizuje model, v němž je kněžská služba redukována na **pouhé zajištění svátostí**.

Dokument otevřeně klade otázku:

- zda lze **velké území „obsloužit“** malým počtem kněží,
- aniž by se ztratilo **pastorační doprovázení a růst komunit**.

Takový model je považován za možný **jen tam**, kde existuje:

- zdravé místní jádro,
- spolupracovníci schopní nést duchovní život místa.

👉 Svátostná služba je uznána jako nezbytná, ale **nepostačující bez vztahového doprovázení**.

7. Jáhensství: tiché, ale významné pozadí

Smysl jáhenského poslání či roli jáhnů MkB výslovně netematizuje, ale **systematicky vytváří prostor pro jeho rozvinutí** (na 12 místech jsou jáhni zmíněni jako součást pastorační struktury).

Text vytváří silný rámec pro:

- místní jádra spolupracovníků (MkB 41),
- dlouhodobé vztahové doprovázení (MkB 34),
- propojení liturgie, služby a komunity (MkB 9; 41),
- sdílení odpovědnosti (MkB 29; 37).

To jsou oblasti, kde:

- jáhenství dává **smysl strukturálně i teologicky**,
- a kde by mohlo **odlehčit kněžím bez jejich „nahrazení“**.

👉 Dokument **pojmenovává problémy**, na které jáhenství odpovídá, aniž by je výslovně propojil.

Závěr: neudržitelnost stávajícího uspořádání

- „*Při současném trendu úbytku farníků a kněží a zachování stejného teritoria je současné diecézní uspořádání neudržitelné*“ (MkB 60)

Závěrečná teze MkB je tvrdá a zároveň realistická.

To není:

- útok na kněze,
- ani relativizace svátostné služby,

ale **výzva ke změně modelu kněžství v pastoraci**:

- od dominance k doprovázení,
- od centralizace k sdílené odpovědnosti,
- od výkonu k vztahu.

👉 MkB na základě konkrétních zkušeností (MkB 7; 29; 31; 34; 41; 45; 60) vykresluje **kněžství jako nezastupitelné, ale strukturálně přetížené**, vztahově zranitelné a ohrožené redukcí na výkon, a tím **implicitně volá po proměně role kněze** směrem k doprovázení, sdílené odpovědnosti a spolupráci.

Dokument II. etapy diecézní synody: Já jsem ta Cesta

1. Základní východisko: křestní identita a diferenciací služeb

- „*Na tomto sdílení se při různých příležitostech podílejí nejen biskup, kněží a jáhnové, ale také další muži i ženy, kteří k tomu mají obdarování, jsou k této službě připraveni (vzdělání, duchovní zralost apod.) a v některých případech i pověření biskupem.*“ (I.2. / Kam směřujeme)
- „*Základem všeho je misijní povolání každého pokřtěného a jeho životní styl coby učedníka–misionáře.*“ (III.1.c. / Z čeho vycházíme)
- „*Jejich hlubším východiskem je ovšem společná křestní identita všech členů Božího lidu, z níž pramení i společné povolání ke svatosti a misii.*“ (III.2. / Z čeho vycházíme)
- „*Nejde tedy jen o reakci na nedostatek kněží, ale o podporu kultury spoluzodpovědnosti, společného rozlišování a spoluúčasti.*“ (III.2. / Z čeho vycházíme)

Zásadním východiskem dokumentu je:

- **společná křestní identita všech pokřtěných**,
- z ní vyplývající **společné povolání ke svatosti a misii**,
- a teprve v tomto rámci **rozlišené služby biskupa, kněží, jáhnů a dalších** pověřených či ustanovených osob.

Kněžství ani jáhenství zde nejsou izolované „posvátné role“, ale:

- služby **uvnitř jednoho Božího lidu**,

- zakotvené ve **spoluúčasti, rozlišování a společném poslání**.

👉 Výrazný teologický posun oproti obrazu kněžství v MkB implicitně přítomnému v diecézi.

2. Kněžství: od „nositele všeho“ k moderátorovi, průvodci a garantovi

2.1 Kněz není jediným nositelem pastorage

- „Doporučujeme, aby v každé farnosti nově koncipované podle III. 1. a. (případně v pastorační oblasti) byl farářem či moderátorem společné správy dle místní situace pověřen někdo ze členů farního týmu nebo z jiných farníků, kdo bude spolupracovat s ostatními farníky i s dalšími lidmi takto v rámci diecéze pověřenými a zodpovídat se ve své službě farářů (bud' jako dobrovolník, nebo placený pracovník v rámci své širší náplně práce), a to především v těchto oblastech: vztahy, ekumena, obce, péče o stvoření, diakonie“ (I.2. / 1. CESTA, I.3.c. / 2. CESTA)
- „Kněží po příslušné přípravě slouží bud' jako farářů – moderátorů společných pastoračních správ, nebo v dalších rolích odpovídajících jejich obdarování a kompetencím...“ (III.1.c. / Kam směřujeme?)
- „...nové důrazy při výkonu kněžské služby (např. farářů – moderátorů, kněží – členové pastoračního týmu)“ (III.1.c. / Z čeho vycházíme)

Dokument JtC systematicky redefinuje kněžskou službu a vnímá kněze jako

- **faráře–moderátora** společné pastorační správy,
- **člena pastoračního týmu**,
- **pastýře, průvodce a služebníka svátostí a evangelia**.

Tím se:

- snižuje tlak na výkon,
- posiluje odpovědnost za rozlišování, doprovázení a koordinaci.

👉 **Interpretace:** Kněžství je zde chápáno funkčně diferencovaně, nikoli monoliticky.

2.2 Kněz jako garant jednoty, apoštolskosti a rozlišování

- „Nezbytná je při tom role služebného kněžství, která má pod vedením biskupa chránit apoštolský charakter hlásání a podporovat společenství Božího lidu na všech úrovních“ (III.2. / Z čeho vycházíme)
- „V jednotě s biskupem vytvářejí prostor pro rozlišování společné cesty jim svěřených celků“ (III.2. / Kam směřujeme?)

Specifická role kněze není zrušena, ale **jasně vymezena**: spočívá

- v ochraně apoštolského charakteru **hlásání**,
- v moderaci **jednoty** s biskupem a v Božím lidu,
- v podpoře společného **rozlišování**.

👉 **Interpretace:** Kněžství v jeho pastýřské roli je chápáno jako **služba jednotě a rozlišování**.

2.3 Kněz jako součást presbyteria

- „Kněží žijí svou **službu začleněnou do celku diecézního presbyteria** a objevují **nové podoby realizace své jedinečné kněžské role** jako pastýři, průvodci a služebníci svátostí a evangelia“ (III.2. / Kam směřujeme?)

- „Tam, kde je to možné, vhodné a pro kněze přijatelné, je upřednostňováno jejich **společné bydlení a působení**“ (III.1.a. / Kam směřujeme)
- „Tam, kde jsou k tomu vhodné podmínky a osobnostní předpoklady, **hledání možností společného bydlení kněží**, které by v rámci takovéto pastorační oblasti umožňovalo vzájemnou duchovní i lidskou podporu“ (III.1.a. / 2. CESTA e)

V dokumentu JtC je silný důraz je kladen na:

- začlenění kněží do **diecézního presbyteria**,
- jejich **vzájemnou spolupráci**,
- **společné bydlení** tam, kde je to možné a přijatelné,
- **překonání izolace** a osamělosti.

👉 Tím dokument reaguje přímo na rizika popsaná v MkB (osamělost, přetížení, autoritativní styl).

3. Jáhenství: jasně profilovaná „mostní“ služba

- „Jáhni svým posláním propojují slavení bohoslužeb a sdílení evangelia se solidaritou s lidmi v jakékoli nouzi...“ (III.1.c. / Kam směřujeme?)
- „...pastorační tým tvořený podle konkrétních podmínek kněžími, jáhny, katechisty...“ (III.1.a. / 2. CESTA b)
- Pro rozvoj diakonických služeb a spolupráci s Charitou má být ve farnosti „...určen některý z farníků (např. jáhen, katechista...)“ (I.3.c. / 2. CESTA)

Jáhni:

- **propojují** liturgii a hlásání evangelia **se solidaritou s lidmi v nouzi**,
- ztělesňují **diakonický rozměr** církve,
- **působí ve spolupráci** s kněžími i ostatními službami.

Dokument počítá s jáhny:

- jako členy pastoračních týmů,
- jako koordinátory nebo nositeli konkrétních oblastí (zejména diakonie),
- jako stabilními místními služebníky,
- jako přirozenými průvodci místních komunit.

Zároveň:

- výslovně doporučuje **aktivně oslovovat osvědčené muže k trvalému jáhenství**.

👉 **Interpretace:** Jáhenství zde není „pomoc knězi“, ale teologicky i lokálně zakotvená služba.

4. Spolupráce a týmová pastorece

- „Klíčovým prvkem je **týmová správa farností místních komunit** a dalších správních celků a takové správě odpovídající služby a způsob jejich vykonávání. Je podporována spolupráce mezi všemi pastoračními pracovníky a pracovníci, **se zvláštním zřetelem na spolupráci kněží a jáhnů mezi sebou i s ostatními**“ (III.1.a. / Kam směřujeme)
- „Zřízení **několika pastoračních oblastí** sdružujících několik stávajících farností, kde službu zajišťují „pastorační tým“ tvořený podle konkrétních podmínek **kněžími, jáhny, katechisty, katechistkami a dalšími spolupracovníky a spolupracovnicemi** (společná pastorační správa). Úkolem takového „pastoračního týmu“ je pak v dané oblasti **doprovázet „místní**

komunity“ věřících a koordinovat jejich život a poslání ve všech jeho základních rozměrech“ (III.1.a. / 2. CESTA b)

- „Klíčovým prvkem této proměny je **týmová pastore a sdílené vedení**, postavené na vzájemném respektu a doprovázení“ (III.1.c. / Z čeho vycházíme)
- „Cílem je život v diecézi, kde kněží po příslušné přípravě slouží buď jako **faráři – moderátoři společných pastoračních správ, nebo v dalších rolích** odpovídajících jejich obdarování a kompetencím“ (III.1.c. / Kam směřujeme)
- Služby biskupa, kněží a jáhnů: „promýšlet **otázky týkající se způsobů vykonávání**“ a „tyto služby definovat a jejich pojetí v rámci průběžného vzdělávání uvádět do širokého povědomí lidí“ (III.1.c. / 1. CESTA)
- Ustanovené služby, dobrovolnictví a pracovní pozice: „...navrhnout **ucelenou koncepci** jejich využití, kompetencí, podmínek přijetí...“ (III.1.c. / 2. CESTA)

Zásadní důraz dokument JtC klade na:

- **týmovou správu farností** a pastoračních oblastí,
- **pastorační týmy** složené z kněží, jáhnů, katechistů/katechistek, dalších pověřených spolupracovníků a spolupracovnic.

Úkolem týmů je:

- doprovázení místních komunit,
- koordinace života a poslání místních komunit ve všech jeho rozměrech.

Dokument rozlišuje (v návaznosti na závěrečný dokument světové synody o synodalitě):

- služby spontánní, služby pověřené, služby trvale ustanovené

A klade důraz na:

- vymezení kompetencí, odpovědnost, vzdělání, struktury zodpovědnosti, řešení konfliktů

👉 Tím se **předchází chaosu i skrytému klerikalismu**.

5. Styl vedení: sdílené vedení jako služba

- „... jde zde o podporu kultury spoluzodpovědnosti, společného rozlišování a spoluúčasti. **Vedení je chápáno jako služba, do níž každý přispívá svými dary**, a proto je třeba rozvíjet **struktury spoluúčasti** umožňující zapojení všech pokřtěných do rozhodování. Nezbytná je při tom **role služebného kněžství**, která má pod vedením biskupa chránit apoštolský charakter hlásání a podporovat společenství Božího lidu na všech úrovních.“ (III.2. / Z čeho vycházíme)
- „Cílem je život v diecézi, kde jsou všichni pokřtění, ženy i muži, doprovázeni na všech úrovních (od místních komunit až po vedení diecéze) ke **spoluúčasti na pastoračním vedení**... odmítány jakékoli postoje osobní povýšenosti“ (III.2. / Kam směřujeme)
- „Doporučujeme **zrevidovat směrnice pro službu pastoračních a ekonomických rad** (farností i diecéze) podle pokynů závěrečného dokumentu synody o synodalitě, role pastoračních a ekonomických rad farností jasně oddělit od role „farních pastoračních týmů“ (samozřejmě s možností personálního překrývání) a iniciovat systém trvalé formace jejich členů.“ (III.2. / 4. CESTA)

Vedení v církvi je chápáno nikoli hierarchicky mocensky, ale

- **služebně, vztahově a rozlišujícím způsobem.**

To platí: pro biskupa, pro kněze, pro jáhny, pro pastorační a ekonomické rady.

Dokument velmi jasně:

- odmítá postoje osobní povýšenosti,

- zdůrazňuje respektující komunikaci,
- klade důraz na to, aby každý mohl být slyšen.

☞ Klerikalismus zde není jen kritizován, ale **strukturálně zneplatněn navrhovaným modelem**.

6. Formace, vzdělávání a rozlišování povolání

- „Doporučujeme nabízet **společné vzdělávací programy** zaměřené na sdílení evangelia a sociální nauku církve, kterých by se účastnili jak kněží a jáhni, tak i ostatní pastorační spolupracovníci a spolupracovnice, případně i další zájemci z řad věřících.“ (I.3.b. / 1. CESTA)
- „...systematická **příprava na nové, více komunitní či týmové, podoby** ustanovených i pověřených služeb...“ (III.1.c. / Z čeho vycházíme)
- „vytvořit takovou podobu **diecézního vzdělávání**, která by umožnila **všem** pastoračním pracovníkům a pracovnícím (**včetně kněží a jáhnů**) trvale a systematicky **rozvíjet svoji službu synodálním způsobem**“ (III.3. / 2. CESTA)
- „Napříč diecézí doporučujeme iniciovat systematickou **modlitbu za povolání** ke všem životním stavům a za nalezení způsobu a místa služby pro každého. Zároveň doporučujeme vytvářet příležitosti, jak autenticky **představovat** specifická povolání, jako jsou povolání k manželství, služebnému kněžství či zasvěcenému životu, a **nabízet** mladým lidem prostředím pro zdravé **rozlišování životní cesty** (např. duchovní cvičení, osobní doprovázení, semináře o rozlišování apod.). Zároveň doporučujeme **oslovovat** osvědčené muže s nabídkou povolání k trvalému jáhenství a osvědčené muže i ženy s nabídkou povolání ke službě katechisty či katechistky.“ (III.3. / 1. CESTA)

Pro kněze i jáhny je klíčová **systematická a trvalá formace**, zaměřená na:

- synodální způsob služby,
- spolupráci s novými službami,
- duchovní zralost,
- pastorační kompetence.

Dokument klade silný důraz na:

- modlitbu za povolání ke všem životním stavům,
- autentické představování kněžství a jáhenství,
- vytváření bezpečného prostoru pro rozlišování,
- cílené oslovování mužů k jáhenství,
- oslovování mužů i žen ke katechetickým a dalším službám.

☞ Bez kvalitní společné formace s ostatními není synodální proměna pojetí role kněží schůdná.

Rizika a šance proměny

Rizika

- formální přijetí změn bez vnitřního obrácení,
- odpor části kléru ke změně role,
- přetížení týmů bez jasného vedení,
- nejasné kompetence.

Šance

- udržitelnější model pastorage,
- odlehčení kněžím,
- plnější rozvinutí jáhenství,
- růst odpovědnosti a zralosti společenství,
- vyšší misijní věrohodnost církve.

Závěr

👉 Dokument *Já jsem ta Cesta* chápe **kněžství** jako službu moderující, doprovázející a garantující jednotu a apoštolskost v synodální církvi, a **jáhenství** jako klíčovou „mostní“ službu propojující liturgii, hlásání a diakonii.

Obě služby jsou přitom zasazeny do **kultury spoluúčasti, týmové pastorace a společného rozlišování**, která má být odpovědí nejen na **nedostatek kněží**, ale především na potřebu **proměny misijního stylu církve** jako celku.

Monsignore **ANTONIO STAGLIANÒ** (1959), předseda Papežské teologické akademie

Rozhovor: „Kněží se cítí osamělí, protože jsou redukováni na poskytovatele služeb“ ([online](#))

„Prvním krokem – hluboce teologickým – je přijmout vlastní bezmoc jako součást poslání. Kristus na kříži je ikonou bezmoci tváří v tvář zlu a smrti, bezmoci, která se však stává místem spásy.

Kněz není superhrdina povoláný vyřešit všechny problémy. Častým pokušením je nahradit Boha, chtít ,opravovat‘ životy druhých.

Kněz není architektem cizího štěstí, ale strážcem otázky smyslu.

Zhroucení tohoto mýtu je bolestné, ale nutné.“

Žít s těmi zde i s těmi tam.
Být láskou dnešku, zítřku nadějí.
Žít tím, co žije. A to, co umírá,
provázet k smrti – co život otvírá.

Lev XIV.: Věrnost, která rodí budoucnost: Věrnost a synodalita

20. Nyní přicházím k bodu, který je mi zvláště blízký. Při zmínce o **identitě kněží** dekret *Presbyterorum ordinis* nejprve zdůrazňuje **vazbu mezi kněžstvím a posláním Ježíše Krista** (srov. čl. 2) a poté ukazuje na **tři základní dimenze**. První z nich je **vztah k biskupovi**, který považuje kněze za „nepostradatelné pomocníky a rádce“ a udržuje s nimi bratrský a přátelský vztah (srov. čl. 7). Druhou je svátostné společenství a **bratrství s ostatními kněžími**, aby společně přispívali k „témuž dílu“ a vykonávali „jednu kněžskou službu“, všichni směřující „k témuž cíli“, i když jsou zapojeni do různých úkolů (srov. čl. 8). A konečně je tu **vztah k věřícím lidem**, mezi nimiž jsou kněží – se svou specifickou odpovědností – bratry, kteří sdílejí stejnou křestní důstojnost, spojují „své úsilí s úsilím věřících“ a mají prospěch „z jejich zkušeností a odbornosti v různých oblastech lidské činnosti“. Tímto způsobem budou moci spolu s nimi rozpoznávat znamení doby. **Namísto snahy ovládat nebo přebírat všechny úkoly na sebe mají kněží „ve víře objevovat různá pokorná i vznešená charismata věřících, mezi ostatními Božími dary, které se mezi věřícími hojně nacházejí“** (srov. čl. 9).

21. V této oblasti je stále mnoho co dělat. Podnět synodního procesu je silnou výzvou Ducha svatého k tomu, abychom v tomto směru učinili rozhodné kroky. Proto znovu opakuji svou touhu **„pozvat kněze..., aby si nějakým způsobem otevřeli srdce a zapojili se do těchto procesů“** [Promluva papeže Lva VI. k účastníkům Jubilea synodních týmů a participativních grémií, 24. říjen 2025], které uskutečňujeme. V této souvislosti druhé zasedání XVI. synodního shromáždění ve svém Závěrečném dokumentu [*For a Synodal Church: Communion, Participation, Mission*, 26. října 2024] navrhlo **konverzi vztahů a procesů**. Jeví se jako nezbytné, aby ve všech partikulárních církvích byly uskutečněny **vhodné iniciativy, které kněžím umožní seznámit se se základními principy tohoto dokumentu a zakusit plodnost synodálního stylu církve**.

22. To vše vyžaduje **formaci na všech úrovních**, zejména v **počáteční i průběžné formaci kněží**. V církvi, která je stále více synodální a misijní, **kněžská služba neztrácí nic ze svého významu a relevance**. Naopak se může více soustředit na své **vlastní specifické a jedinečné úkoly**. Výzva synodality, která neodstraňuje rozdíly, ale zdůrazňuje jejich hodnotu, zůstává jednou z hlavních příležitostí pro budoucí kněze. Jak připomíná výše zmíněný Závěrečný dokument, „kněží jsou povoláni žít svou službu v **blízkosti lidem, přijímat každého, naslouchat každému a otevírat se synodálnímu způsobu života církve**“ (čl. 72). Aby bylo možné stále účinněji uskutečňovat ekleziologii společenství, musí kněžská služba **překročit model výlučného vedení**, který vede k centralizaci pastoračních aktivit a k zatížení veškerou odpovědností svěřenou pouze jednomu člověku. Místo toho má služba kněží směřovat k **čím dál více kolegiálnímu vedení**, v němž spolupráce mezi kněžími, jáhny a celým Božím lidem vede ke vzájemnému obohacení, které je plodem různých charismat udělených Duchem svatým. Jak nám připomíná *Evangelii gaudium*, služebné kněžství a připodobnění ke Kristu-Ženichovi nás **nesmí vést k ztotožnění svátostné autority s mocí**, neboť „připodobnění kněze ke Kristu jako Hlavě, totiž k počátečnímu zdroji milosti, **neimplikuje povýšení**, které by ho stavělo nad ostatní“ [*Evangelii gaudium*, čl. 104].